

41 **הנה, חתיכה של בשר נבלה ושל** –או חתיכה של) **דג טמא**, שנפלו
 42 לקדירה שיש בה חתיכות כשירות של בשר או דגים, **אינה אוסרת**
 43 את כל התערובת עד שתתן מעם פרוקב ובקפה –פיורים דקים
 44 של בשר ותבלינים המתאספים בתחתית הקדירה) ובחתיכות.
 45 כלומר, אם על ידי ציורף הרוטב והקיפה והחתיכות הכשירות יש
 46 בהם פי ששים מן החתיכה של האיסור, בטל האיסור הנפלט מן
 47 החתיכה, והתערובת מותרת באכילה. אך אם אין בהם ששים כנגדה,
 48 נמצא שחתיכת האיסור נתנה טעם בתבשיל, ולפיכך כולו נאסר.
 49 **אוקי רב אמורא עליה** – העמיד רב מתורגמן לפניו, כדי לדרוש
 50 ולהשמיע לרבים שלא ילמדו מדבריו של רבה בר בר חנה, ודרש
 51 לאסור אף באופן שיש בתערובת ששים כנגד החתיכה של האיסור,
 52 **כיון שנתן** – שהרי אם נתנה החתיכה של איסור מעם מתחילה
 53 בחתיכה אחת של היתר שהיתה בצידה, אזי החתיכה עצמה של
 54 היתר נעשת כחתיכה של נבלה ממש, ומעתה הרי היא אוסרת את
 55 כל שאר החתיכות של היתר פולן, מפני שהן מינה, ורב סובר
 56 כשיטת רבי יהודה ש'מין שמינן אינו בטל'.
 57 הגמרא מבררת את דברי רב: **אמר ליה רב ספרא לאבני, מקדי –**
 58 **הרי, רב שאמר שהחתיכה שנעשית נבילה אוסרת את כל החתיכות**
 59 **מפני שהן בני מינה, כמאן אמרה לשמעיה** – כשיטת מי אמר כן,
 60 **כרבי יהודה, דאמר מין פמינא לא פטיל** – הסובר שהיתר אינו
 61 מבטל איסור שהוא ממינו, אף אם יש בו ששים כנגדו. ואם כן יש
 62 להקשות, **מאי אידיא בי נתן מעם** – מדוע נקט רב את דינו באופן
 63 שנתנה החתיכה של נבילה טעם תחילה בחתיכה של היתר שהיתה
 64 בצידה, **אפילו כי לא נתן מעם נמי** – הרי אף אם לא נתנה תחילה
 65 טעם בחתיכה אחת, אלא נתערבה מיד בכל החתיכות שבקדירה, גם
 66 יהיה הדין כן, שאוסרת היא את כולן אפילו אם יש בהיתר פי ששים
 67 מן האיסור, שהרי אף חתיכת הנבילה עצמה היא מאותו המין של
 68 חתיכות היתר, ומין במינו אינו בטל'.
 69 הגמרא מיישבת קושיא זו בשני אופנים: האופן האחד. **אמר ליה אביי**
 70 **לרב ספרא, הקא פמאי עסקינן** – באיזה אופן עוסק רב, **בשקדים**
 71 **וסלקו** – בשקדים וסילק את חתיכת האיסור מן הקדירה מיד לאחר
 72 שנתנה טעם בחתיכה אחת של היתר, קודם שנתערבה בשאר
 73 החתיכות שבקדירה, ונמצא שאם נתנה חתיכת האיסור טעם
 74 מתחילה בחתיכה אחת של היתר, נעשית אותה חתיכה כנבילה,
 75 ומעתה אוסרת היא את שאר החתיכות שבקדירה מפני שהן ממינה,
 76 ואפילו אם יש בהן ששים כדי לבטלה. אבל אילו לא היתה חתיכת
 77 הנבילה נותנת טעם תחילה בחתיכה אחת של היתר, היתה הקדירה
 78 כולה מותרת, לפי שהוציא את האיסור קודם שיתערב טעמו בהיתר.
 79 האופן השני: **רבא אמר,**

1 מתרצת הגמרא: **כרבי שאני** – שונה הדבר לגבי גיד, שהוא בריה
 2 של דבר שלם, ועל כן יש לו חשיבות ואינו בטל, ולפיכך אם אינו
 3 מכיר את גיד הנשה בתוך שאר הגידים אין תקנה לתערובת זו.
 4 שנינו במשנה: **וכן חתיכה של נבלה** [וכו'] וכן חתיכה של דג טמא
 5 שנבטלו עם החתיכות, בזמן שמכירן בנותן טעם, ואם לאו כולן
 6 אסורות, והרוטב בנותן טעם.
 7 מקשה הגמרא: מדוע באופן שאינו מכיר את חתיכת הנבילה היא
 8 אוסרת את כל החתיכות, **ותפטייל פרוקב** – הרי יש לומר בזה דין
 9 ביטול ברוב, ותתבטל חתיכת הנבילה ברוב של חתיכות היתר.
 10 ממשכיה הגמרא: **הניחא למאן דאמר** – קושיא זו מיושבת לדעת
 11 הסובר (ביצה ג) **שכל דבר שדרבו לימנות** – שלפעמים הוא נמנה
 12 מחמת חשיבותו, עליו **שנינו** במסכת ערלה (פ"ג מ"ו) שאין בו דין
 13 ביטול, אזי מבואר הדבר שאף חתיכת נבילה פעמים היא נמנית,
 14 ולפיכך אין מועיל לה ביטול. **אלא למאן דאמר** – אבל לדעת הסובר
 15 **את שדרבו לימנות** – שרק דבר הנמנה תמיד, בזה **שנינו** במסכת
 16 ערלה שאינו מתבטל, אבל דבר העשוי לינות גם באומד מועיל בו
 17 ביטול, אף אם נמנה לפעמים, **מאי איכא למימר** – כיצד אפשר
 18 ליישב את משנתנו, הרי חתיכת נבילה יש המוכרים אותה באומד,
 19 ואם כן מדוע אינה בטלה בחתיכות של היתר.
 20 מתרצת הגמרא: **שאני** – שונה הדבר לגבי חתיכה של בשר, הו"א
 21 **וראייה להתכבד בה לפני האורחים**, כלומר, יש לה חשיבות משום
 22 שאפשר להתכבד בה על ידי נתינתה לאורחים, ולפיכך אין מועיל בה
 23 ביטול ברוב.
 24 הגמרא מבארת מדוע הוצרכה המשנה להשמיענו דין זה בשני
 25 אופנים: **וצריכא** – המשנה הוצרכה להשמיענו שאין מועיל ביטול,
 26 הן לענין גיד הנשה והן לענין חתיכה של נבילה. **דאי אשמעינן** –
 27 שאילו היתה המשנה משמיעה דין זה רק לגבי גיד הנשה, סבורים
 28 היינו לומר שדווקא בזה אין מועיל ביטול **משום דכרביה היא** – דבר
 29 שלם הוא ויש לו חשיבות, **אבל חתיכה של נבילה שאינה בריה**
 30 **אימא לא** – סבורים היינו שאין לומר כן, אלא מועיל בה ביטול,
 31 ולפיכך הוצרכה המשנה להשמיענו שאף היא אינה בטלה. **ואי**
 32 **אשמעינן** – ואילו היתה המשנה משמיעה דין זה רק לגבי חתיכה של
 33 נבילה, סבורים היינו לומר שדווקא בזה אין מועיל ביטול הו"א
 34 וחשובה היא **וראייה להתכבד בה לפני האורחים**, אבל גיד הנשה
 35 שאינו ראוי להתכבד בו לפני האורחים **אימא לא** – סבורים היינו
 36 שאין לומר כן, אלא מועיל בו ביטול, ועל כן הוצרכה המשנה
 37 להשמיענו שאף הוא אינו בטל.
 38 מסיקה הגמרא: **צריכא** – אכן הוצרכה המשנה לכתוב את שני
 39 האופנים.
 40 הגמרא מביאה מחלוקת אמוראים בדיני ביטול: **דרש רבה בר בר**

המשך ביאור נמס' חולין ליום ראשון עמ' א

18 הגמרא מביאה מחלוקת לגבי שיעור ביטול איסורים ברוב: **אמר רבי**
 19 **חייא בר אבא אמר רבי יהושע בן לוי משום** –משמו של) **בר קפרא,**
 20 **כל איסורין שבתורה בטלים בששים**, כלומר, אם נתערב דבר איסור
 21 בששים של היתר הרי הוא בטל, בין אם נתערב במינו ובין אם נתערב
 22 בשאינו מינו, אך אם אין בהיתר ששים כנגד האיסור, נאסר הכל.
 23 **אמר לפניו** –לפני רבי חייא בר אבא) **רבי שמואל בר רב יצחק,**
 24 **רבי,** כיצד אתה אומר בין משמו של רבי יהושע בן לוי בשם בר
 25 קפרא, הרי הכי אמר רב אפי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר
 26 קפרא, **כל איסורין שבתורה בטלים כשנתערבו כמאן של היתר,**
 27 אך אם נתערבו בפחות ממאה הכל אסור.
 28 נמצא, שנחלקו רבי חייא בר אבא ורב אסי בדברי רבי יהושע בן לוי
 29 משום בר קפרא, האם אמר שביטול איסורים הוא בששים או במאה.
 30 הגמרא מבארת את סברות הצדדים: **ושנייהם** – בין רבי חייא בר אבא
 31 ובין רב אסי, **לא למדוה** – לא למדו את דינם **אלא מדין זרוע בשלה**
 32 שבאיל נזיר, **דבתיב** (במדבר יט) **ולקח תבהן את הזרע בשלה ונו,**
 33 **ותניא** – ושנינו על כך בברייתא, המפרשת את דברי הכתוב ואומרת,
 34 **בשלה,**

1 מעשה כזה לפניו **בארבעים** וקמש חצאי זיתים של היתר כנגד
 2 האיסור והיתר, אם כן מוכח שלא צריך ששים בכדי לבטל חצי כזית
 3 איסור, ונאף **אני אשער** ואתיר את התערובת **בארבעים ושלש** חצאי
 4 זיתים של היתר כנגד האיסור.
 5 עוד מספרת הגמרא: **ההוא דאתא לקמיה דרבי חייא** ושאל אותו
 6 מה הדין בחצי כזית חלב שנפל לתוך קדירה של בשר רותחת, **אמר**
 7 **ליה רבי חייא, כלום יש שלשים** – וכי יש בקדירה זו שלשים חצאי
 8 זיתים של היתר כנגד האיסור, הלא לא נראה שיש בה שיעור זה ויש
 9 לאוסרה. מדייקת הגמרא מדבריו: **טעמא דליבא שלשים** – שהטעם
 10 שאסרה הוא משום שלם היה בה שלשים, **הא איכא שלשים**
 11 **משערין** – אבל אם היה בה שלשים חצאי זיתים של היתר הוא היה
 12 מתירה, ויש לתמוה על כך, וכי שייך לזלזל כל כך בשיעור ביטול
 13 איסורים. מתרצת הגמרא: **אמר רבי חייא, רבי חייא גזומא בעלמא**
 14 נקט, כלומר שבודאי לא היתה כוונת רבי חייא שניתן להתיר את
 15 התערובת בשלשים, אלא שכך אמר לשואל, מדוע באת לשאול על
 16 תערובת זו הלא אפילו שלשים חצאי כזיתים של היתר אין בה כנגד
 17 האיסור ולמה תעלה על דעתך שהתערובת תהיה מותרת.

56 מהבריייתא, שלדעת רבי יהודה אין איסור חל על איסור, וקשה על
 57 המבואר במשנתנו שלדעתו איסור חל על איסור.
 58 הגמרא מנסה לומר אופן אחר בביאור דעת רבי יהודה: **וְכִי תִמְאָה**
 59 שבאמת רבי יהודה סובר שאין איסור חל על איסור, ומה שנוהג
 60 איסור גיד בבהמה טמאה הוא מפני שקפכפר שאין בגידוין בנותן טעם
 61 – אין בגידוין של הבהמה את הטעם של הבשר, ואינם נאסרים משום
 62 טומאה, שהם כחתיכות עץ בעלמא, וזמשים כך ב**טְמֵאָה נְמִי אִיסוּר**
 63 **גִיד אִיכָא אִיסוּר טוּמְאָה לִיכָא** – גם בבהמה טמאה יש רק איסור
 64 גיד ולא איסור טומאה, ולא שייך כאן אין איסור חל על איסור.
 65 דוחה הגמרא: אם כך, שוב יקשה סתירה בדבריו, וכי **כִּסְרֵי רַבִּי**
 66 **יְהוּדָה שְׂאִין בְּגִידוֹן בְּנוֹתָן טַעֲמֵם, וְהַתְּנִיָּא, הַאֲזֹכֵל גִיד הַנְּשֵׂה שֶׁל**
 67 **בְּהֵמָה טְמֵאָה, רַבִּי יְהוּדָה מְחַיֵּב שְׂתֵימֵם** אחת משום איסור טומאה,
 68 ואחת משום איסור גיד, **וְרַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר, וּמוּכַח שֶׁלְרַבִּי יְהוּדָה יֵשׁ**
 69 **בְּגִידוֹן נוֹתֵן טַעֲמֵם, שְׁהָרִי מְחַיֵּב גַּם מִשׁוּם בְּהֵמָה טְמֵאָה.**
 70 ניסיון נוסף (שלישי) בביאור דעת רבי יהודה: **לְעוֹלָם קְפַכְפְּרֵי שֵׁשׁ**
 71 **בְּגִידוֹן בְּנוֹתָן טַעֲמֵם, וְהֵטַעַם שֵׁשׁ אִיסוּר גִיד בְּבַהֲמָה טְמֵאָה, הוּא מִפְּנֵי**
 72 **שֶׁקְפַכְפְּרֵי שְׂאִיסוּר גִיד נִזְהָג גַּם בְּשִׁלְיָל** – בעובר הנמצא במעי אמו,
 73 דְּמִשׁוּם כֵּךְ וְשְׂאִיסוּר גִיד חַל מִיד בְּשַׁעַת יִצִירְתּוֹ וְאִיסוּר גִיד וְאִיסוּר
 74 **טוּמְאָה בְּהָרִי הַדְּרִי קָאָתִי** – שני האיסורים חלים יחד על הגיד, ולכן
 75 אין להקשות הרי אין איסור חל על איסור, שלכולי עלמא שני
 76 איסורים יכולים לחול בבת אחת.
 77 דוחה הגמרא: **וְכִי מְצִית אֲמַרְתָּ** – האם תוכל לומר שלדעת רבי
 78 יהודה איסור גיד הנשה נזהג בשליל, וְהַתְּנִיָּא – והלא שנינו במשנה
 79 (לעיל טז), איסור גיד הנשה נזהג בשליל, **רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר אֵינִי נִזְהָג**
 80 **בְּשִׁלְיָל, וְגַם הַלְּבָבוֹ שֶׁל הַשְּׁלִיל מוֹתֵר בְּאִכִּילָה, וּמִבּוּאָר שְׁדַעַת רַבִּי**
 81 **יְהוּדָה שְׂאִיסוּר גִיד הַנְּשֵׂה אֵינִי נִזְהָג בְּשִׁלְיָל.** מתרצת הגמרא: הִנֵּי
 82 **מִיָּלִי** – דברים אלו שאמר רבי יהודה שאין איסור גיד הנשה נזהג
 83 בשליל, אינם אלא לַגְּבִי בַּהֲמָה טְהוֹרָה, דְּרַחֲמֵינָא אֲמַר (דברים יד ו),
 84 **יָכֹל בְּהֵמָה וְגו' בְּבִהֵמָה אֲתָה תִּאֲכָלְוּ, וּמִפְּסוּק זֶה לְמַדִּים שֶׁהַשְּׁלִיל**
 85 **הַנִּמְצָא בְּתוֹךְ הַבְּהֵמָה מוֹתֵר בְּאִכִּילָה עַל יְדֵי שְׁחִיטַת הַבְּהֵמָה, וְסוּבֵר**
 86 **רַבִּי יְהוּדָה שֶׁכֹּל הַשְּׁלִיל בְּכֹל הַזֵּיתוֹר וְאִפְּלוּ גִיד הַנְּשֵׂה שֶׁבו, אֲכָל**
 87 **בְּבַהֲמָה טְמֵאָה נִזְהָג אִיסוּר גִיד הַנְּשֵׂה גַּם בְּשִׁלְיָל.**
 88 הגמרא דוחה מטעם אחר: **וְכִי מְצִית אֲמַרְתָּ דְּרַחֲמֵינָא בְּהָרִי הַדְּרִי**
 89 **קָאָתוּ** – האם תוכל לומר ששני האיסורים חלים בבת אחת מפני
 90 שאיסור גיד חל גם על שליל, וְהַתְּנִיָּא (נזיר מט) לגבי נזיר שנטמא, **עַל**
 91 **אֵלּוּ טוּמְאָוֹת, תְּנִזִּיר מְגַלַּח** – באיזה סוג טומאה הוא צריך לטהר את
 92 עצמו מטומאתו, ולאחר מכן לגלח את כל שערו, ולהתחיל למנות
 93 את ימי נזירותו מחדש, **עַל הַמֵּת** – אם נטמא על ידי מת, **וְעַל בְּצִיַּת**
 94 **מִן הַמֵּת** – וכן אם נטמא רק על ידי כזית מן המת.
 95 הגמרא מביאה את מה שקשה במשנה זו, ומה שתירץ רבי יוחנן, כדי
 96 לדחות את האופן השלישי בביאור דעת רבי יהודה: **וְקָשְׁיָא לֵךְ, אִם**
 97 **אִפְּלוּ עַל בְּצִיַּת מִן הַמֵּת הוּא מְגַלַּח, עַל הַמֵּת כּוּלּוֹ לֹא כֹל שִׁבְבוֹ,**
 98 **וּמִדּוּעַ הוֹצֵרָה הַמְּשֵׁנָה לומר שהנזיר מגלח על המת. וְאֲמַר רַבִּי**
 99 **יְהוֹנָן, לֹא נִצְרַכָּא** – לא הוצרכה המשנה לומר זאת, **אֲלֵא לְגַבִּי נִזִּיר**
 100 **שֶׁנִּטְמָא מִנְּפֶלֶשׁ שְׁעֵדִין לֹא נִתְקַשְּׂרוּ** – התחברו אֲבָרָיו בְּגִידוֹן,
 101 שבמצב זה עדיין אין בו כזית בשר, והוצרכה המשנה לחדש שמטמא
 102 מדין מת שלם.
 103 הגמרא מסיקה את קושייתה מדברי רבי יוחנן: **אֲלֵמָא** – מוכח ממה
 104 שאמר רבי יוחנן שבתחילת יצירת העובר אין אבריו מקושרים
 105 בגידים, שאִיסוּר טוּמְאָה קָרִים לאיסור גיד, שהרי מדבריו יוצא
 106 שהאברים נוצרים לפני הגידים, ואם כך איסור טומאה חל מיד עוד
 107 לפני שנוצרו הגידים.
 108 מסקנת הגמרא בביאור דעת רבי יהודה: אלא ביאור דעת רבי יהודה
 109 הוא, שאף על גב דאִיסוּר טוּמְאָה קָרִים לאיסור גיד, מכל מקום
 110 אֲתֵי אִיסוּר גִיד תְּנִיל עֲלֵיהּ – יכול לבוא איסור גיד ולחול עליו, ואין
 111 אומרים אין איסור חל על איסור, והטעם, שֶׁכֵּן אִיסוּרֵי נִזְהָג גַּם בְּכִנֵּי
 112 נְחָ, ולכן הוא חמור יותר מאיסור טומאה, ויכול לחול עליו, שרבי
 113 יהודה סובר שאיסור חמור חל על איסור.

1 אִפְּלוּ תִימָא –[תאמר] שמדובר באופן שלא קָרִים וְסִלְקוּ לאיסור מן
 2 הקדירה, מכל מקום אין נאסרות שאר החתיכות אלא משום חתיכת
 3 ההיתר שקיבלה מתחילה טעם מחתיכת הנבילה, ולא מחמת הנבילה
 4 עצמה, משום דְּהָיִי – יש בקדירה זו תערובת של מִין וּמִינֵהוּ, דהיינו
 5 חתיכת בשר הנבילה שתערבה בחתיכות של בשר שחוטה, ויש
 6 בתערובת זו אף דְּבָר אֲחֵר – מין אחר של היתר, שהם הרוטב
 7 והתבלינים שאינם ממינו של האיסור. וְכֹלל הוּא בִידֵינוּ, שֶׁכָּל
 8 תערובת של 'מִין וּמִינֵהוּ וְדָבָר אֲחֵר' הדין הוא שיש לסַלֵּק אֶת מִינוֹ
 9 כְּמִי שְׂאִינֵהוּ – יש לדון את ההיתר שהוא ממין האיסור כאילו אינו
 10 נמצא בתערובת זו, דהיינו, שאין הוא מבטל את האיסור ואף אינו
 11 מוסיף עליו, וְשְׂאִין מִינוֹ רַבָּה עֲלָיו וּמְכַפְּלוֹ – ושאר ההיתר
 12 שבתערובת שאינם ממינו של האיסור יכול לבטל את האיסור אם יש
 13 בו הרבה כנגדו. ואף כאן יש לומר כן, שמסלקים את חתיכות בשר
 14 ההיתר כאילו אינן בקדירה זו, והרטוב והקיפה של ההיתר מבטלים
 15 את חתיכת האיסור, אם יש בהם פי ששים כנגדה, שהרי אין הם
 16 ממינו של האיסור, ובאופן כזה מודה רבי יהודה שהאיסור בטל אם
 17 אינו נותן טעם בהיתר.
 18 ובכך מיישב רבא מדוע נקט רב באופן כזה שנתנה החתיכה של
 19 איסור טעם מתחילה בחתיכה של היתר קודם שנתערבה בתוך
 20 הרוטב, לפי שאילו לא הייתה תוננת בה טעם היה הרוטב של ההיתר
 21 מבטל את חתיכת האיסור, אם היה בו פי ששים כנגדה, אך עתה
 22 שנעשתה החתיכה של היתר כחתיכה של נבילה אין הרוטב מבטל
 23 את האיסור אלא אם כן יש בו פי ששים כנגד שתי החתיכות.

משנה

24 המשנה ממושיכה לעטוק בפרטי איסור אכילת גיד הנשה, ותבאר אם
 25 האיסור נזהג רק בבהמה טהורה או גם בטמאה: איסור אכילת גיד
 26 הנשה נזהג רק בבהמה טהורה המותרת באכילה, ואֵינִי נִזְהָג
 27 בבהמה טְמֵאָה האסורה באכילה. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, נִזְהָג אִף
 28 בבהמה טְמֵאָה.
 29 רבי יהודה מבאר את דבריו: אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהֵלֵא מִזְמַנֵּם שֶׁל בְּנֵי
 30 יַעֲקֹב כִּבְר נֶאֱמַר גִיד הַנְּשֵׂה, וְהָרִי בּוֹמֵנִם עֲרִיזִין הִיתָה בְּהֵמָה טְמֵאָה
 31 מוֹתֵרֶת לָהֶן, ואם כך איסור גיד הנשה חמור יותר מאיסור בהמה
 32 טמאה, ומשום כך יכול איסור זה לחול על איסור בהמה טמאה, ואין
 33 אומרים שאין איסור חל על איסור.
 34 חכמים דוחים את ההוכחה: אֲמַרו לוֹ חכמים, באמת איסור גיד
 35 הנשה רק בְּסִינֵי נֶאֱמַר ולא לבני יעקב, אֲלֵא שְׁנֵכְתָב בְּמִקְוָמוֹ –
 36 אלא שמושה רבינו כתב המעשה אצל יעקב ובניו, כדי ללמדנו את
 37 טעם האיסור.

נמרא

40 שנינו במשנה, שלרבי יהודה איסור גיד הנשה נזהג גם בבהמה
 41 טמאה, והבינה הגמרא, שאף על פי שהיא כבר אסורה באכילה ככל
 42 בהמה טמאה, מכל מקום חל עליה איסור גיד, שאיסור חל על איסור.
 43 הגמרא מקשה סתירה בדעת רבי יהודה: וכי **כִּסְרֵי רַבִּי יְהוּדָה**
 44 **שְׂאִיסוּר חָל עַל אִיסוּר, וּכְמִבּוּאָר בְּמִשְׁנַתוֹ שֶׁלְדַעַתוֹ אִיסוּר גִיד חַל**
 45 **עַל אִיסוּר טוּמְאָה, וְהַתְּנִיָּא, בְּעֵינֵי מַה שֶׁנֶּאֱמַר בְּתוֹרָה שֶׁהָאוֹכֵל**
 46 **נְבִילַת עוֹף טְהוֹר מִטְמָא אֶת עֲצָמוֹ וְאֵת בְּגִדוֹ, רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, יָכוֹל**
 47 **הִייתִי לומר שְׁתֵּהָא נְבִילַת עוֹף טְמָא מְטַמָּא אֶת הַבְּגָדִים שֶׁל מִי**
 48 **שֶׁאֲכָלָה הוֹכִינֶסָה בְּצִיַּת הַבְּלִיעִיָּה, וְכִמוֹ שֶׁהָרִין בְּאוֹכֵל נְבִילַת עוֹף**
 49 **טְהוֹר, תְּלַמּוּד לומר (ויקרא כב ח), 'נְבִילָה וּמִרְפָּה לֹא יֵאָכֵל מִטְמָאָה**
 50 **כֹּה' – שִׁזְהָר אֲדָם מִלֵּאכּוֹל נְבִילַת עוֹף מִשׁוּם שֶׁעַל יְדֵי כֵן הוּא נִטְמָא**
 51 **וְנֹאסֵר בְּאִכִּילַת קֳדָשִׁים, וְדַרְשׁוּ חַכְמִים מִהֶפְסוּק שְׂאִין טוּמְאָה זֶה**
 52 **אִיסוּרֵהוּ אֵלּא בְּמִי שְׂאִיסוּרוֹ** –[איסור אכילתו] מִשׁוּם כֹּל תִּאֲכָל
 53 **נְבִילָה וְהִינֵנוּ נְבִילַת עוֹף טְהוֹר, יֵצֵא זֶה, דְּהִינֵנוּ נְבִילַת עוֹף טְמָא, שְׂאִין**
 54 **אִיסוּרוֹ מִשׁוּם כֹּל תִּאֲכָל נְבִילָה, אֲלֵא מִשׁוּם כֹּל תִּאֲכָל מִטְמָאָה,**
 55 שאיסור כל תאכל נבילה אינו חל על איסור כל תאכל טמאה, ומוכח

המשך ביאור למס' חולין ליום שלישי עמ' ב

5	תורה נחשבו כבני נח.	1	דיוק מהמשנה שזהו אכן ביאור דעת רבי יהודה: דִּיקָא נְמִי – כך גם
6	הגמרא חוזרת לבאר את גוף הברייתא שהובאה לעיל: גּוּפָא, הָאֵיכֵל	2	מדויק ממשנתינו, דְּקָתְנִי, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהֵלֵא מִכְּנֵי יַעֲקֹב נֶאֱסַר
7	גֵיד הַנְּשֵׂה שֶׁל כְּהֵמָה טְמֵאָה, רַבִּי יְהוּדָה מְחַיֵּב שְׂתִימִים – פעמיים	3	גֵיד הַנְּשֵׂה וְעֲדִינִין כְּהֵמָה טְמֵאָה מוֹתֵרֵת לָהֶם, וּמוֹכַח, שְׁטַעְמוֹ שֶׁל
8	מלקות, משום איסור טומאה ומשום איסור גיד,	4	רבי יהודה הוא מפני שגיד הנשה נאסר כבר לבני יעקב שלפני מתן